

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమద్భాగవతే ఉద్ధవగీతాసు
॥ ఏకవింశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ఏకవింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీభగవానువాచ

మల్లక్షణమిమం కాయం లభ్యా మధర్మ ఆస్థితః |
ఆనందం పరమాత్మానమాత్మస్థం సముపైతి మాం || 21.1 ||

గుణమయ్యా జీవయోన్యా విముక్తో జ్ఞాననిష్ఠయా |
గుణేషు మాయామాత్రేషు దృశ్యమానేష్వవస్తుతః |
వర్తమానోఽపి న పుమాన్ యుజ్యతేఽవస్తుభిర్గుణైః || 21.2 ||

సంగం న కుర్యాదసతాం శిశ్నోదరతృపాం క్వచిత్ |
తస్యానుగస్తమస్యంధే పతత్యంధానుగాంధవత్ || 21.3 ||

ఐలః సమ్రాడిమాం గాథామగాయత బృహచ్చవాః |
ఉర్వశీవిరహాన్ముహ్యన్ నిర్విణ్ణః శోకసంయమే || 21.4 ||

త్యక్త్వాఽఽత్మానం వ్రజంతీం తాం నగ్న ఉన్మత్తవన్స్పృహః |
విలపన్నన్వగాజ్ఞాయే ఘోరే తిష్ఠేతి విక్లవః || 21.5 ||

కామానతృప్తోఽనుజషన్ క్షుల్లకాన్ వర్షయామినీః |
న వేద యాంతీర్నాయాంతీరుర్వశ్యాకృష్టచేతనః || 21.6 ||

ఐల ఉవాచ

అహో మే మోహవిస్తారః కామకశ్మలచేతసః |
దేవ్యా గృహీతకంఠస్య నాయుఃఖండా ఇమే స్మృతాః || 21.7 ||

నాహం వేదాభినిర్ముక్తః సూర్యో వాభ్యుదితోఽముయా |
మూషితో వర్షపూగానాం బతాహాని గతాన్యుత || 21.8 ||

అహో మే ఆత్మసమ్మోహో యేనాత్మా యోషితాం కృతః |
క్రీడామృగశ్చక్రవర్తీ నరదేవశిఖామణిః || 21.9 ||

సపరిచ్ఛదమాత్మానం హిత్వా తృణమివేశ్వరం |
యాంతీం స్త్రియం చాన్వగమం నగ్న ఉన్మత్తవద్ రుదన్ || 21.10 ||

కుతస్తస్యానుభావః స్యాత్ తేజ ఈశత్వమేవ వా |
యోఽన్వగచ్ఛం స్త్రియం యాంతీం ఖరవత్ పాదతాడితః || 21.11 ||

కిం విద్యయా కిం తపసా కిం త్యాగేన శ్రుతేన వా |
కిం వివిక్తేన మానేన స్త్రీభిర్యస్య మనో హృతం || 21.12 ||

స్వార్థస్యాకోవిదం ధిజ్ఞాం మూర్ఖం పండితమానినం |
యోఽహమీశ్వరతాం ప్రాప్య స్త్రీభిర్గోఖరవజ్జితః || 21.13 ||

సేవతో వర్షపూగాన్ మే ఉర్వశ్యా అధరాసవం |
న తృప్యత్యాత్మభూః కామో వహ్నిరాహుతిభిర్యథా || 21.14 ||

పుంశ్చల్యాపహృతం చిత్తం కో న్వన్యో మోచితుం ప్రభుః |
ఆత్మారామేశ్వరమృతే భగవంతమధోక్షజం || 21.15 ||

బోధితస్యాపి దేవ్యా మే సూక్తవాక్యేన దుర్మతేః |
మనోగతో మహామోహో నాపయాత్యజితాత్మనః || 21.16 ||

కిమేతయా నోఽపకృతం రజ్జ్వా వా సర్పచేతసః |
రజ్జస్వరూపావిదుషో యోఽహం యదజితేంద్రియః || 21.17 ||

క్వాయం మలీమసః కాయో దౌర్గంధ్యాద్యాత్మకోఽశుచిః |
క్వ గుణాః సౌమనస్యాద్యా హ్యాధ్యాసోఽవిద్యయా కృతః || 21.18 ||

పిత్రోః కిం స్వం ను భార్యాయాః స్వామినోఽగ్నేః శ్వగృధ్రయోః |
కిమాత్మనః కిం సుహృదామితి యో నావసీయతే || 21.19 ||

తస్మిన్ కలేవరేఽమేధ్యే తుచ్ఛనిష్ఠే విషజ్జతే |
అహో సుభద్రం సునసం సుస్మితం చ ముఖం స్త్రియః || 21.20 ||

త్వజ్మాంసరుధిరస్నాయు మేదోమజ్జాస్థిసంహతౌ |
విణ్మాత్రపూయే రమతాం కృమీణాం కియదంతరం || 21.21 ||

అథాపి నోపసజ్జేత స్త్రీషు స్త్రైణేషు చార్థవిత్ |
విషయేంద్రియసంయోగాన్మనః క్షుభ్యతి నాన్యథా || 21.22 ||

అదృష్టాదశ్రుతాద్ భావాన్న భావ ఉపజాయతే |
అసంప్రయుంజతః ప్రాణాన్ శామ్యతి స్తిమితం మనః || 21.23 ||

తస్మాత్ సంగో న కర్తవ్యః స్త్రీషు స్త్రైణేషు చేంద్రియైః |
విదుషాం చాప్యవిస్రభః షడ్వర్గః కీము మాదృశాం || 21.24 ||

శ్రీభగవానువాచ
ఏవం ప్రగాయన్ నృపదేవదేవః
స ఉర్వశీలోకమథో విహాయ |
ఆత్మానమాత్మన్యవగమ్య మాం వై
ఉపారమజ్జానవిధూతమోహః || 21.25 ||

తతో దుఃసంగముత్స్సృజ్య సత్సు సజ్జేత బుద్ధిమాన్ |
సంత ఏతస్యచ్ఛిందంతి మనోవ్యాసంగముక్తిభిః || 21.26 ||

సంతోఽనపేక్షా మచ్ఛిత్తాః ప్రశాంతాః సమదర్శినః |
నిర్మమా నిరహంకారా నిర్ద్వంద్వా నిష్పరిగ్రహః || 21.27 ||

తేషు నిత్యం మహాభాగ మహాభాగేషు మత్యథాః |
సంభవంతి హితా నృణాం జషతాం ప్రపునంత్యఘం || 21.28 ||

తా యే శృణ్వంతి గాయంతి హ్యనుమోదంతి చాదృతాః |
మత్పరాః శ్రద్ధధానాశ్చ భక్తిం విందంతి తే మయి || 21.29 ||

భక్తిం లబ్ధవతః సాధోః కిమన్యదవశిష్యతే |
మయ్యనంతగుణే బ్రహ్మణ్యానందానుభవాత్మని || 21.30 ||

యథోపశ్రయమాణస్య భగవంతం విభావసుం |
శీతం భయం తమోఽప్యేతి సాధూన్ సంసేవతస్తథా || 21.31 ||

నిమజ్జ్యోన్మజ్జతాం ఘోరే భవాబ్ధౌ పరమాయణం |
సంతో బ్రహ్మవిదః శాంతా నౌర్ద్వధేవాప్సు మజ్జతాం || 21.32 ||

అన్నం హి ప్రాణినాం ప్రాణ ఆర్తానాం శరణం త్వహం |
ధర్మో విత్తం నృణాం ప్రేత్య సంతోఽర్వాగ్ బిభ్యతోఽరణం || 21.33 ||

సంతో దిశంతి చక్షూంసి బహిరర్కః సముత్థితః |
దేవతా బాంధవాః సంతః సంత ఆత్మాహమేవ చ || 21.34 ||

వైతసేనస్తతోఽప్యేవముర్వశ్యా లోకనిష్ప్రహాః |
ముక్తసంగో మహీమేతామాత్మారామశ్చచార హ || 21.35 ||

|| ఇతి ఉద్ధవగీతాసు ఏకవింశోఽధ్యాయః సమాప్తః ||